

Medlemsblad för Huddingeortens Biodlareförening Nr 3 2015

Vart tog sommaren vägen?

I din hand håller du nu Nr 3 av Huddingeortens Biodlareförenings medlemsblad. I detta nummer finns artiklar om:

Hänt sen sist

Vårträffen
Nybörjarkursens avslutning
Sånt som händer....

Nya bigården på Sundby

Slutskattning

Hyra slunga

Invintring

Tips

Foto Jan Gustavsson

Nykrupen drönare på upptäcktsfärd i kupan

Vårträffen 20/5

Onsdagen den 20 maj hade föreningen sitt traditionella vårmöte på föreningsbigården vid Sundby. Närmare 70 personer kom för att uppleva gemenskapen kring bikuporna och runt fikabordet.

Bihälsokonsulent Preben Kristiansen var vår inbjudne gäst som bl.a berättade om metoder för att uppskatta varroaförekomst samt om varroabekämpning.

Foto Marie Eklund

Preben samlar in bin för att göra ett florsockertest för att se varroatrycket i ett bisamhälle

Det finns några olika metoder för att bedöma varroatrycket i ett bisamhälle. Först och främst de hederliga varroainläggen som ger en god indikation på mängden kvalster. Det är viktigt att åtminstone en tredjedel av samhällena i en bigård undersöks och att undersökning sker av de samhällen där risken för felflygning är som störst, exempelvis de yttersta samhällena i en rad av kupor. Undersökning görs med fördel i juni. Om samhällena då uppvisar mindre än 5 nedfall per dag behövs ingen varroabehandling förrän sent på hösten efter invintring. Vid 5 till 10 nedfall per dag bör varroabekämpning göras i mitten av augusti. Vid fler än 10 nedfall per dag krävs en omedelbar insats.

Vårträffen 20/5

Andra sätt att undersöka varroaförekomst är med florsockermetoden eller med T-sprit. De båda metoderna har gemensamt att florsockret resp T-spriten får kvalstrena att tappa sina grepp från bina så att de faller av och går att räkna. Vid kontroll med T-sprit dör bina vilket kan tyckas onödigt. Florsocker är klart mest skonsamt för bina då de efter undersökningen återförs till kupan där de blir väl mottagna av sina kamrater som välkomnar att de kommer med mat i "pälsen". Vid dessa båda undersökningsmetoder är det viktigt att man tar samma mängd bin från de olika kuporna som undersöks så att resultaten går att relatera till varandra.

Under kvällen beundrade vi också de nyligen påbörjade markarbetena för den nya bigården som ska bli bättre anpassad för sitt ändamål som instruktionsbigård. Trots att marken var lerkladdig efter det myckna regnandet fick vi en god bild av hur det kan komma att se ut när bigården är klar.

Efter uteaktiviteterna välkomnades vi in i stugan till varm korv, smörgåsar, te/ kaffe och fortsatta diskussioner om främst varroa. *Text Marie Eklund*

Foto Marie Eklund

Sånt som händer den här årstiden

Det är alltid någon annan som ser mina bin svärma ...

Söndag 24 maj var det dags att erkänna en svärm när bina i svärmen som hade gått någon timme tidigare plötsligen fanns överallt runt huset t.o.m. i marknivå eftersom de antagligen letade sin drottning som dem hade tappat då.

Pga. någon anledning hade jag då inte hunnit gå genom hela samhället än. Dock hade jag satt in en drönarram och på den skulle bina odla svärmceller i fall de går i svärmtankar. Det fanns dock inte en enda svärmcell på drönarramen som jag kunde ha reagerat på i tid. Igen hade bina inte läst samma bok som jag. Jag fick ta bort ett antal svärmceller och min sambo fick klättra två gånger på vår björk för att hämta in svärmen. Under det nya yngelrummet med 2 utbyggda ramar och 8 ramar med endast mellanvägg ställde jag en låda med honung som hade hunnit kristallisera i ramarna. Honungsramarna öppnade jag upp med en kniv dvs. jag skar i honungen lite kors o tvärs för att underlätta för bina. Det är oklart om det är den gamla drottningen från det samhället där svärmen kom ifrån eller en ny drottning i mitt nya samhälle. I alla fall ska drottningen i det nya samhället bytas ut eftersom hon visat sig vara en argsint kvinna.

Katja

Nybörjarkursens avslutning

Foto Johann Lang

Den 10 juni kontrollerade vi de avläggare vi gjort två veckor tidigare. Dilek Merdol omgiven av hälften av kursdeltagarna håller en avläggare i famnen. Några hade kläckta drottningar men i det kalla vädret drog det ut på tiden så flera hade endast kläckfärdiga drottningceller. Två av dessa celler använde vi för att placera i nya avläggare vi gjorde under kvällen. Förhoppningsvis blir det, trots den regniga sommaren, några av dessa som får en plats hos kursdeltagarna. Vi kontrollerade våra modersamhällen som inte visade svärmtendenser.

Text Johann Lang

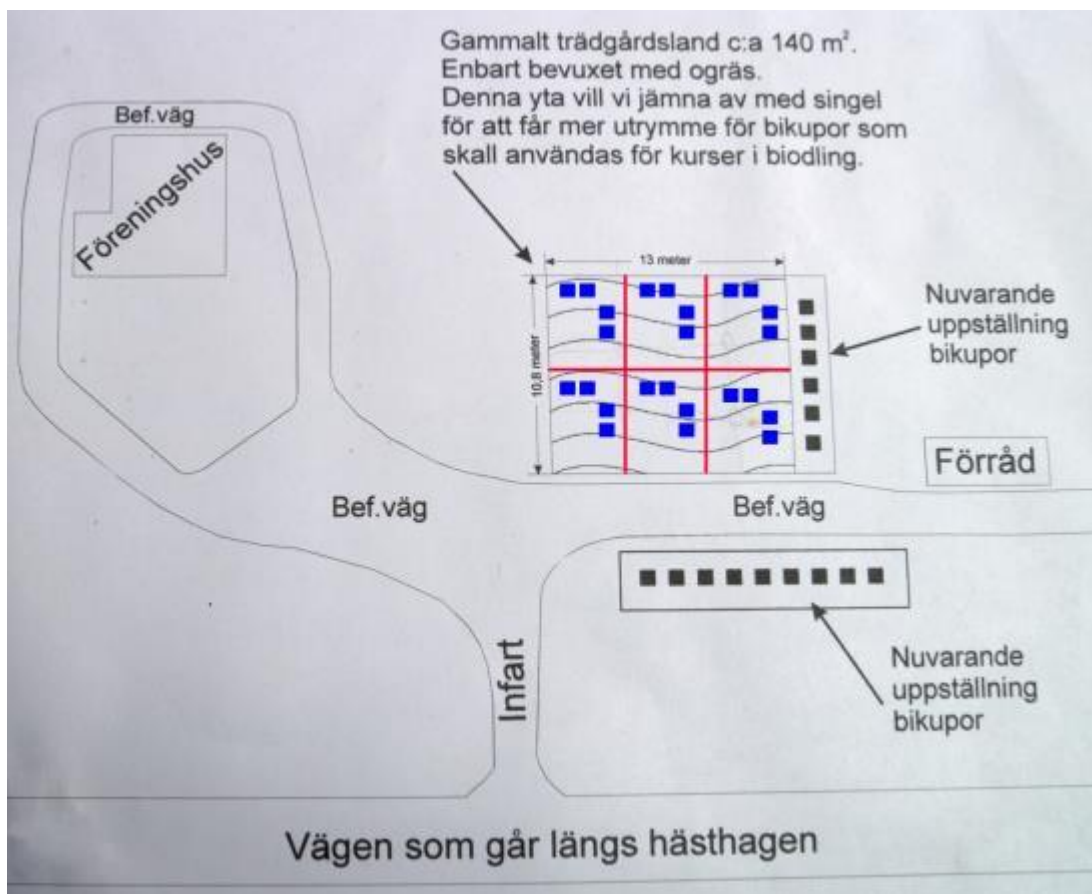
Nya bigården på Sundby

Föreningen håller på att rusta upp bigården på Sundby.

Den stora ytan framför dagens bigård har planats till och fyllts ut med grus. Allt för att vi där ska kunna bygga 6 stycken nya övningsbigårdar.

Det är tänkt att de som gått nybörjarkursen ska få ta sig an en "egen" bigård direkt efter kursen för att kunna lära sig mer innan de får hem sina egna bin. Bigårdarna ska bestå av maximalt fyra kupor varav 1 är produktionssamhällen 2 nya avläggare och ett kan vara ett parningsamhälle eller en drottningodling.

Runt de nya bigårdarna ska det planteras blommor som bina tycker om.

Nya bigården på Sundby

Just nu så väntar vi på att det skall torka upp ordentligt så att det går att jämna ut underlaget på ett bra sätt.

Vi spikade ihop 12 bänkar här om onsdagskvällen och nu väntar de på att bli ställda på plats.

Foto Jan Gustavsson med flera

Slutskattning

När draget är slut på sensommaren är det dags för att slutskatta. Då tar du in dina skattdådor från bisamhällena och slungar ramarna. Det finns olika sätt att få bort bina från skattdådorna. Ett sätt är att sätta på en bitömmarbotten under en skattdåda i taget någon dag innan slutskattningen. Det är enligt mitt tycke den smidigaste metoden.

Man kan också använda en biblås eller bara borsta av bina från ramarna. Här kan du se hur man använder en biblås.

<https://www.youtube.com/watch?v=vPu5iXFCRrM>

Se till att ramarna är täckta med vax till minst en tredjedel för att det skall vara rätt vattenhalt i honungen. Är du osäker kan du mäta vattenhalten med en refraktometer. Max 20 % vatten ska det vara, är det mer finns det risk att honungen börjar jäsas. Ju lägre vattenhalt desto bättre. I ljunghonung tillåts dock upp till 23 % vattenhalt

Förvara skattdådorna i ett bitätt utrymme efter skattningen annars finns risken att bina rövar tillbaka all honung och då får du börja om igen och så är det bihälsorisker vi röveri.

Foto Jan Gustavsson

Bitömmning på Sundby med hjälp av borstmetoden

Hyra slunga

Du vet väl om att du kan hyra en slunga av föreningen.

Så här gör du:

- Kontakta Hans Samland (073-0590558) och boka lämplig tid
- Hämta slungan på Sundby eller hos den som har haft den innan dig. Detta får du reda på av Hans när du bokar den
- Se till att slungan är komplett när du får den

Detta ingår:

- Slunga i rostfritt stål med 3 gummifötter
- Slungkorg för 3 ramar i rostfritt stål
- Drivmotor för 230V
- 2 vingmuttrar för att montera drivmotorn
- 1 kullagerkula för att lagra slungkorgen i botten
- 1 liten flaska paraffinolja för att smörja kulan

Foto Jan Gustavsson

Uthyrningsslungan på Sundby. Kullagerkulan och paraffinoljeflaskan.

Hyra slunga

Att tänka på före slungning:

- Se till att slungrummet är rent och bitätt, du jobbar ju med livsmedel när du slungar honung och vill inte bli störd av arga bin som vill ha sin honung tillbaka
- Lägg gärna ett skyddspapper eller skyddsplast på golvet i slungrummet så är det lättare att städa. Du kommer att spilla honung på golvet vare sig du vill eller inte
- Slungan skall stå stadigt på golvet. Eventuellt kan du palla upp det bakre benet för att få bättre uttrinring
- När du monterar ihop slungan glöm inte att lägga ner kullagerkulan i botten på hålet där slungkorgen monteras
- Droppa en droppe paraffinolja på kulan så den blir smörjd
- Dra åt vingmuttrarna ordentligt
- Ha gärna en grovsil direkt efter slungan för att ta bort de största partiklarna innan du silar upp honungen i tapphinken

Rent och snyggt i slungrummet med skyddspapper på golvet och grovsil direkt efter slungan. Missa inte kullagerkulan samt att dra åt vingmuttrarna innan start av slungningen

Hyra slunga

Att tänka på under slungning:

- Täck av ordentligt
- Se till att de tre ramar du stoppar i ramhållaren väger ungefär lika mycket, annars blir det obalans i slungan
- Håll ramarna rakt när du flyttar dem från avtäckningsbordet till slungan för att minska dropprisken på golvet
- Slunga inte för fort för då finns det risk att vaxmellanväggen går sönder och det kommer onödigt mycket vaxpartiklar med i honungen
- Glöm inte att vända ramarna för att slunga ut båda sidor

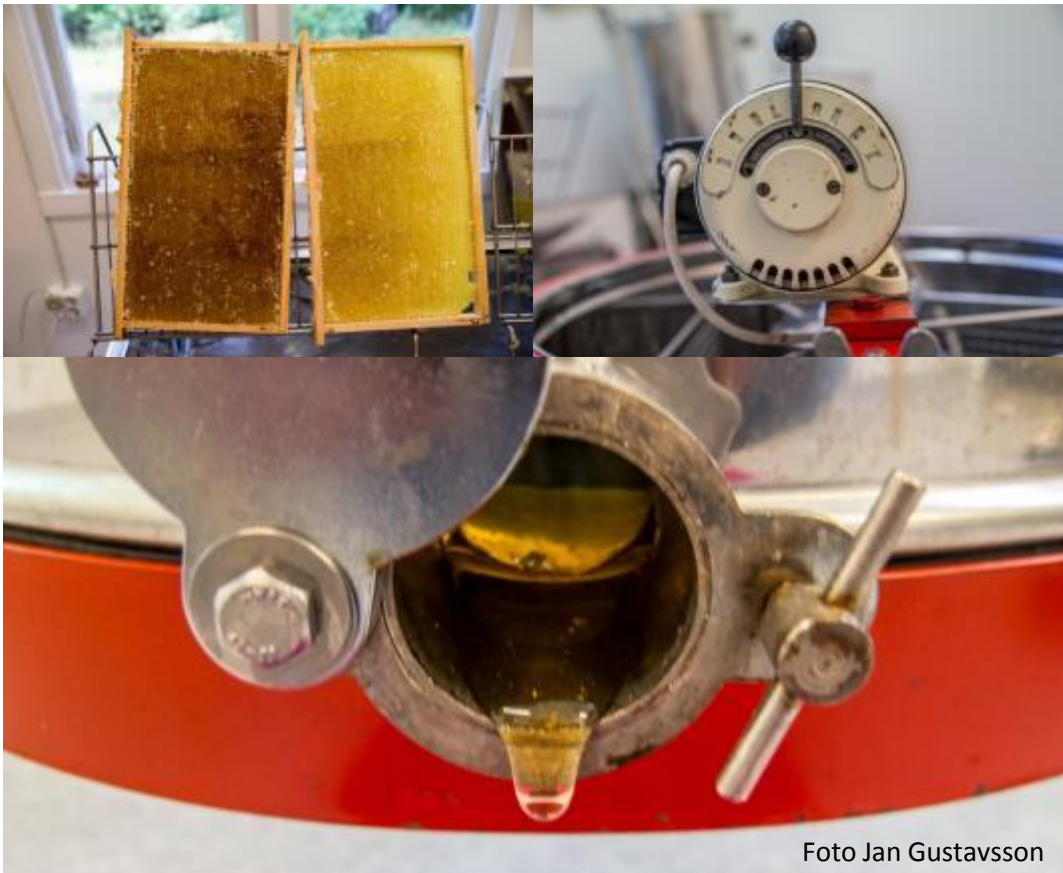

Foto Jan Gustavsson

Väl avtäckta ramar. Slungans varvtals och riktningsreglage.
Den första honungen för året rinner fint ur slungan.

Hyra slunga

Att tänka på efter slungning:

- Gör ren slungan så det inte finns några rester av vax eller honung på delarna
- Tappa inte bort kullagerkulan när du diskar slungan
- Torka torrt så det inte blir några vattenfläckar på slungan
- Lämna tillbaka slungan till Sundby eller till nästa brukare i det skick du vill få den

Lycka till med slungningen

Foto Jan Gustavsson

Lagom fart på slungan

Invintring

Nu är det snart dags att planera invintringen av bina. När du har sluskat så ska du varroabekämpa och vintra in bina. D.v.s. att du ger bina sockerlösning som vinterfoder istället för den honung du har tagit ifrån dem.

Det finns två varianter på sockerlösning, bifor som är en färdig sockerlösning på hink, eller egenblandad 60% sockerlösning . 60%(viktpcent) = 3 kg socker till 2 kg (liter) vatten + en liten skvätt 12-16% ättiksprit för att underlätta sockrets spjälkning i sur miljö.

När du använder Bifor gör du såhär:

1. Ta bort tejen på hinklocket
2. Tryck på locket
3. Vänd upp och ner på hinken (med locket nertryckt)
4. Släpp trycket på locket
5. Sätt in hinken i kupan

Sätt ner hinken på ett spärrgaller eller en bitömmarbotten, ställ en tomlåda runt hinken och lägg på kuplocket. Bina kommer att slicka i sig en hink på ca 5 dagar.

Foto Jan Gustavsson

Invintring

Gör du egen sockerlösning så kan du använda foderlådor eller foderpåse. Foderlådan ställs direkt ovanpå invintringslådorna och fylls med sockerlösning. Eftersom foderlåderna brukar vara ganska små så får man fylla på lådan när bina dragit ner den första givan. Tänk då bara på att foderlådan skall vara tom på bin vid andra givan annars dränks de. Lägg gärna en plastbit under foderlådan så limmar inte bina fast den med propolis. Tänk bara på att bina skall komma upp till fodret också så lämna en glipa åt dem.

Foto Jan Gustavsson

Plast under foderlådan för att inte bina ska limma fast den med propolis.

Plasten får inte gå hela vägen för bina måste komma upp till maten på något ställe

Invintring

Använder du foderpåse så sätter du den i en tom låda på ett spärrgaller ovanför invintringslådorna. Se till att det finns en gång i kanten på den tomma lådan så bina kan hämta sockerlösningen. Fyll på med sockerlösning, lägg därefter i t.ex. halm eller tvättade lecakulor som bina kan gå på för att hämta fodret. Här räcker det oftast med en giva. Bina brukar ta ner fodret på ca 5 dagar.

Har man använt Thymol som varroabekämpning kan man lägga de förbrukade wettexdukarna med Thymollösning i fodret för att minska risken för jäsnings.

Häll först i foderlösningen och lägg sedan i halm eller lecakulor så bina slipper drunkna när de ska hämta fodret. Lagg märke till bigången närmast kanten på lådan.

Lathund för vinterfoder

socker kg	Vatten liter	Färdig lösning liter (ca)
1	0,7	1,3
3	2	3,8
4	2,7	5
5	3,3	6,5
10	6,7	13
15	10	19
20	13,3	25
25	16,7	32
30	20	38

+ en liten skvätt 12-16% ättikspirit för att underlätta sockrets spjälkning i sur miljö

Tänk på att dina bisamhällen skall vara invintringsdugliga. D.v.s. de skall vara starka vid invintringen annars finns det risk för att de dör under vintern. Har du flera svaga samhällen så slå ihop dem.

I år är det mycket flygbin kvar p.g.a. den kalla sommaren och de kan vara en utmaning vid invintringen om det inte blir ett bra sensommardrag. Många av dessa kommer att dö under vintern för de har inte lika stora fettreserver som vinterbina. När de dör kan täppa till ventilationen i kupan. Kontrollera ventilationen under vintern och ta vid behov bort döda bin.

Tipssida

För alla som inte kan få nog av bin

Varje tisdag hela sommaren

ÖPPET HUS och PRAKTISK SOMMARKURS
med och vid föreningsbikuporna hos Freddy Duwe på
Hussebo

Lillmalmsvägen 19 i Vårsta

[Klicka här för karta / vägbeskrivning](#)

Ps den 4/8 kommer Preben på besök Ds

Foto Jan Gustavsson

Förra året på Hussebo när Preben visade florsockermetoden för att kontrollera varroatrycket i en bikupa

Glöm inte !

Varje onsdag hela sommaren

Föreningsmöte på Sundby kl 18:00-20:00

Hela sommaren, till september då slungning av honung och invintringen av föreningens samhällen är klar, kan du träffa biodlare för att diskutera och få erfarenhet av att jobba med föreningens bisamhällen.

Biodlare och intresserade hälsas hjärtligt välkomna!

Foderkontroll på Sundby